

به نام خداوند خرد و اندیشه

فارسی

و مطالعات اجتماعی

سال ششم دبستان

زهره علاقه‌بند، فاطمه قبادی
و حبیبه کاسگری

فارسی

📖 خط به خط کتاب درسی

🔗 معنی واژه، بیت و عبارت

🔗 نکته‌ی دستوری و آرایه‌ی ادبی

🔗 آنگاه: اعلام مشخص و آثار، دانش ادبی، دانش زبانی و آرایه‌ی ادبی

پرسش‌های کار

مطالعات اجتماعی

📖 پرسش و پاسخ خط به خط

🔗 پرسش و پاسخ از متن‌ها، نمودارها، جدول‌ها و شکل‌ها

🔗 تطبیق خط به خط با پرسش‌های امتحانی

پرسش‌های تکمیلی کار

انتشارات مزینانی
MAZINANI PUBLICATIONS

استدلالی با ما سازگار و اول شود

سرشناسه: علاقه‌بند، زهرا، ۱۳۴۴-
عنوان و نام پدید آور: فارسی و مطالعات اجتماعی سال ششم دبستان.../زهرا علاقه‌بند، فاطمه قبادی، حبیبه کاسگری.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات مزینانی، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری: ج، ۱۵۰ ص: ۲۹×۲۲، س.م.
شابک: ۱۰۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۷۴-۷۵-۷
وضعیت فهرست نویسی: نیا
موضوع: فارسی -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع: فارسی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (ابتدایی)
موضوع: علوم اجتماعی -- راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع: علوم اجتماعی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (ابتدایی)
شناسه افزوده: قبادی، فاطمه، ۱۳۵۹-
شابک: ۱۳۵۶- کاسگری، حبیبه، ۱۳۵۶-
رده‌بندی: ۱۵۰۰۰۰ LB۱۵۰۰۰ ۱۳۹۳ م ۲۸
رده‌بندی: ۲۷۲/۶۰۴۴
شماره ثبت: ۳۴۴۷۳۷۸

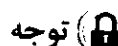
انتشارات مزینانی
MAZINANI
PUBLICATION

ابتدایی بابا ماکر داول نوید

ناشر: انتشارات مزینانی

آدرس: تهران، ضلع شمال غربی پل سید خندان، ابتدای خیابان ریحان، پلاک ۱، واحد ۴
کد پستی: ۱۵۴۱۹۳۳۱۱۵
صندوق پستی: ۱۶۳۱۵/۴۹۶
تلفن: ۲۲۸۸۸۰۵۵
فکس: ۲۲۸۸۸۰۶۵

عنوان کتاب	فارسی و مطالعات اجتماعی سال ششم دبستان
مؤلفان	زهرا علاقه‌بند، فاطمه قبادی و حبیبه کاسگری
ویراستار علمی	فاطمه صبوری پشته
صفحه‌آرا	زهرا مزینانی
طراح جلد	اصغر خوش‌خلق
نوبت چاپ	اول - ۹۳
شمارگان	۳۰۰۰ جلد
قیمت	۱۰۰۰۰ تومان

توجه

کلیه حقوق این اثر برای انتشارات مزینانی محفوظ است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را به هر صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و جزوه و حتی برداشت به صورت دست‌نویس ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده‌ی ۲ قانون حمایت از ناشران تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

انتشارات مزینانی
MAZINANI PUBLICATIONS

برگزینی کویرا به قلمر حدود العالم

دشمنی، است که شاید ببری روستاهای ایران فرق دارد.
چشمی آبی سرکه، در توموزان کویرا... دست کوی میثاق آبلو کویلی است...
و تکریم حق از شاعران و دانشمندان و مردان خرد و حکمت و شعر و ادب و عرفان و تعایش یلای کند...
صفت مزیان بود...
مزیان، این دی که با آبای ما، و امروز، خرابی های پیرامونش
یادآور کانون خاندان ما و کونده ی خاموش قصه های از یاد رفته می یکان ما و نیلکان من است...
کویرا کویر نه تنها نیلکان من و ما است که نیلکان ملت ما است
کویرا و این تکریمی که در صورت جزافا ظاهر شده است،
کویرا این پیمان براسراری که در آن، دنیا و آخرت، روی در روی هم اند،
دوزخ زمیشت و بهشت، آسمان، و مردی در برزخ این دو، پوست...
شب کویرا این موجود زیبا و آملی که مردم شمر نمیکنند...
شب کویرا به وصف نمی آید...
آسمان تفریحگاه مردم کویرا است و تنها کرد و چنگ آرا و آبلو کویرا...
اما آنچه در کویریای روم خیال است! این تمنا دخی است که در کویر خوب زندگی می کند...
در گرفتار کتاب کویرا و کتر علی شریعتی مزیانی،

سال ششم

سالک باید از سال های پامین ترش
سالک قدیمی تر باشد، اما!
دو سالک که باره روغالی شده
پراکنده سر در ستاره های ناخوار
با سر اران حرد و حرد
بصیا کتن، بی برنامه اده
بصیا نوشتن، خیلی جای کار دارد
عهده ای دیمن، که غلط به غلط زنجیر شده
و ما شنیدیم، حالک حالا جای بحث دارد

نام این سال، انکار آدم را می‌برد به چند صدی قبل
 نشان درس خواندن بلیزرک و ملان بزرگ
 روزگاری برای خودش خیلی ساده بود
 که حق درکش، هم کار دست می‌کرده و هم زندگی
 برای نسل ملی که با ما نش بودند
 این سال را در برگیره کرد
 باید گفت که سال اول راه پایی می‌شد
 درست که هنوز قوی و دبستان در جازده
 ولی به تمام اون، خنده و صد کار می‌شد
 حتی نصف هم روز با کیفیت شد
 زندگی می‌تونه چرخه‌ی خنده و سلیقه‌ی ملات
 که خطایک مداد رنگی، رنگش کن
 که قوی برفت زمین، ماشین فرصت کن
 بی‌کازیدی، خطایان جارا لمس می‌کنه
 باید خطایه تمام شدن متغی فکر نکرد
 بلکه باید به چه جور ختم کردش اندیشید
 بسیا بالاخره می‌رون جام جهانی
 اما هزار اما و اگر
 بسیا خطا شتر سوت پیمان
 و بسیا آماده‌ی هر خطی برای سوت، آغازی تازه
 سال پان سال شروع
 چون شگوفه‌ی عشق، آواز دوندن را
 برپیدی نت جدید آموزش می‌دهند

مهندس محمد مزینانی - دکتر عباس مزینانی

از شما همکاران فرهیخته و دانش‌آموزان سخت‌کوش تقاضا داریم این انتشارات را مورد امتنان قرار داده و
 نقطه نظرات، پیشنهادات و اشکالات کتاب را به آدرس mazinani.pub@gmail.com ایمیل نمایید. در
 ضمن معلمان عزیز و دانشجویان ممتاز که تمایل به همکاری با انتشارات مزینانی دارند مشخصات خود را به
 همراه تلفن (ثابت و همراه) به آدرس ذکر شده میل نمایند.

ما بدان مقصد عالی توانیم رسید هم که پیش نهد لطف سماگامی چند
پاس خدایی را که در قالب جهان آفرش و قهر حسن و زیبایی نمود
و برکنای کونان آن را برابر اداک و احساس آدیان بکشد

تماک یتان از عروق آن، ضل اسرار خوانند و از حیثیت عرس سزوی شش چشم

کتاب حاضر مجموعه‌ای از درس‌های ادبیات فارسی و مطالعات اجتماعی ششم دبستان است. در قسمت ادبیات فارسی، بر اساس سرفصل‌های کتاب نوشته شده، تلاش کرده‌ایم تا نیازهای دانش‌آموزان عزیز را در نظر بگیریم. در قسمت اجتماعی، هدف ما آشنایی و تفاهیم بیشتر دانش‌آموزان در حیطه‌ی جغرافیا، تاریخ و فرهنگ و هویت نظام اجتماعی مورد بررسی قرار گرفته است و هدف ما آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با تربیت فردی و اجتماعی دانش‌آموزان است. که برای رسیدن به این هدف، مشکلات همکاران بزرگوار و خانواده‌های گرامی، امری ضروری است. در هر دو بخش این مجموعه سعی شده است تا علاوه بر توضیحات مختلف، دانش‌آموزان را در نیل به آن چه هدف آموزشی است یاری دهیم. امید است با همکاری شما عزیزان در جهت تحقق اهداف کلی آموزش گام‌های موثری برداشته شود. در پایان از همکاری بی‌دریغ و صمیمانه جناب آقایان مهندس محمد مزینانی و دکتر عباس مزینانی، مدیران محترم انتشارات مزینانی سرکار، هم‌فراهم صیوری پشته و زهرا مزینانی کمال تشکر و قدردانی را داریم.

انتشارات مزینانی
MAZINANI PUBLICATIONS

۱۱	ستایش
۱۲	درس اول: معرفت آفریدگار
۱۵	محبت (حکایت)
۱۵	درس پنجم: پنجره‌های شناخت
۱۹	ای مادر عزیز (بخوان و حفظ کن)
۲۰	مُدَّمد (بخوان و بیندیش)
۲۵	درس سوم: من و شما
۲۸	سُخَن (بخوان و حفظ کن)
۲۹	درس هفتم: هفت خان رست
۳۲	ب لقمان (حکایت)
۳۳	دوستِ مَدَد (بخوان و بیندیش)
۳۸	درس پنجم: زنگِ انشا
۳۹	انواع مردم (حکایت)
۴۰	درس ششم: اخلاق پسندیده
۴۲	شیرِ خدا (بخوان و حفظ کن)
۴۴	رفتارِ نیکان (بخوان و بیندیش)
۴۷	درس هفتم: دوستی
۴۸	مشاورت
۴۹	ز ورزش میاسای (بخوان و حفظ کن)
۵۱	درس نهم: رازِ زندگی
۵۲	عمرِ گران‌مایه (حکایت)
۵۳	پیاده و سوار (بخوان و بیندیش)
۵۷	درس دهم: رفح‌هایی کشیده‌ام که می‌رس
۶۰	باران (بخوان و حفظ کن)
۶۲	درس یازدهم: عطار و جلال‌الدین محمد
۶۴	درخت علم (حکایت)
۶۵	بوعلی و بهمنیار (بخوان و بیندیش)
۶۹	درس دوازدهم: ای وطن
۷۰	علم و عمل (حکایت)

درس چهاردهم: دریاقلی	۷۱
وطن (بخوان و حفظ کن)	۷۳
حماسه‌ی هُرمُز (بخوان و بیندیش)	۷۵
درس پانزدهم: میوه‌ی هنر	۸۰
افلاطون و مرد جاهل (حکایت)	۸۳
درس شانزدهم: کتاب‌خوانی	۸۳
به گیتی، به از راستی، پیشه نیست (بخوان و حفظ کن)	۸۵
درس هفدهم: ستاره‌ی روشن	۸۷
آوای گنجشگان (بخوان و بیندیش)	۸۹
نیایش	۹۱

فهرست مطالعات اجتماعی

درس اول: دوستی	۹
درس دوم: آداب دوستی	۹
درس سوم: تصمیم‌گیری چیست؟	۱۰۱
درس چهارم: چگونه تصمیم بگیریم؟	۱۰۲
درس پنجم: عوامل مؤثر در کشاورزی	۱۰۵
درس ششم: محصولات کشاورزی، از تولید تا مصرف	۱۰۷
درس هفتم: طلای سیاه	۱۱۰
درس هشتم: انرژی را بهتر مصرف کنیم	۱۱۲
درس نهم: پیشرفت‌های علمی مسلمانان	۱۱۵
درس دهم: چه عوامل موجب پیشرفت علوم و فنون در دوره‌ی اسلامی شد؟	۱۱۷
درس یازدهم: اصفهان، نصف جهان	۱۲۰
درس دوازدهم: شکوفایی و شکوفایی در دوره‌ی صفویه شکوفا شد؟	۱۲۳
درس سیزدهم: دوره‌ی روزانه‌ی متعادل	۱۲۴
درس چهاردهم: گذراندن اوقات فراغت	۱۲۶
درس پانزدهم: انواع لباس	۱۲۹
درس شانزدهم: لباس و تولید مصرف	۱۳۱
درس هفدهم: ویژگی‌های دریاهای ایران	۱۳۴
درس هجدهم: دریا، نعمت خدادادی	۱۳۷
درس نوزدهم: همسایگان ما	۱۴۰
درس بیست و یکم: استعمار چیست؟	۱۴۳
درس بیست و دوم: مبارزه‌ی مردم ایران با استعمار	۱۴۵
درس بیست و سوم: خرمشهر در جنگال دشمن	۱۴۶
درس بیست و چهارم: خرمشهر در دامان میهن	۱۴۹

و چرا پرسش و پاسخ خط به خط؟

این سبک جدید، گامی بلند از

انتشارات مزینانه

در تألیف کتاب‌های آموزشی است.

معتقدیم که متن کتاب درسی اهمیت بسیار دارد،

بنی متأسفانه بعضی از دانش‌آموزان از خواندن دقیق آن سر باز می‌زنند و با نگاه ذره‌بینانه به آن توجه نمی‌کنند.

ما این فہم بہتر مطالب،

کلمه به کلمه کتاب فارسی را مورد بررسی قرار دادیم و خط به خط کتاب مطالعات اجتماعی را به صورت پرسش و پاسخ درآوردیم.

تا متن کتاب برای شما عزیزان ملموس‌تر شود و در حافظه، بیش‌تر بماند.

در ضمن پرسش‌های گمانی، شکی و مختلف را با این پرسش‌ها تطبیق دادیم

تا اهمیت هر پاراگراف، جمله و کلمه در کتاب بیش‌تر نمایان شود.

واحد مشاوره و برنامه‌ریزی درسی انتشارات مزینانه

۱- (با توجه به این که رتبه‌های یه‌رقمی در مواجهه با سوالات چهارگزینه‌ای، به علت داشتن حجاب در ذهن خود نیازی به بررسی تک‌تک گزینه‌ها ندارند، روش پرسش و پاسخ، دانش‌آموز را به سمت یه‌رقمی شدن هدایت می‌کند و نزدیک دانش‌آموز یه‌رقمی را از زدن تست‌های تکراری برطرف می‌کند.

برای استفاده بهتر از روش ابداعی ما یعنی پرسش و پاسخ به خط به خط کتاب درسی روش زیر، امتحان کنید:

الف) روش پرسش و پاسخ در کلاس توسط معلم‌های محترم:

معلم‌های گرامی با این روش می‌توانند در مدت کوتاهی تعداد زیادی پرسش را از تعداد زیادی دانش‌آموز در کلاس پرسند.

ب) روش پرسش و پاسخ در کلاس توسط هم‌کلاسی:

معلم‌های گرامی با این روش دانش‌آموزان را در کار گروهی دو طرفه شرکت می‌دهند و دانش‌آموزان از یکدیگر پرسش می‌کنند.

پ) روش پرسش و پاسخ در منزل توسط اعضای خانواده:

اولیای محترم نیز می‌توانند از سطح علمی، میزان مطالعه و مفید بودن درس‌های خوانده شده، توسط دانش‌آموزان مطلع شوند.

ت) روش پرسش و پاسخ دانش‌آموز از خودش:

در این روش دانش‌آموز سطح علمی خود را می‌سنجد به گونه‌ای که دانش‌آموز مقابلی را تهیه کرده و به ابعاد

شکل روبه‌رو در آورده و طوری مقوا در کتاب قرار می‌دهد که نقطه‌چین روی خط عمودی کتاب (که همان خط

جداکننده پرسش از پاسخ است) قرار گیرد و سپس هر سؤال را از خودش می‌پرسد و پاسخ آن را با پاسخ خود

چک می‌کند.

